'Onze kinderen moeten hun moedertaal beheersen'

Richt zelf een Nederlandse school op

Er wordt les gegeven aan drie verschillende leeftijdsgroepen.

Thuis Nederlands spreken is niet voldoende, vond een groepje ouders in Boekarest. Daarom onderzochten zij de mogelijkheden om zelf een Nederlandse school op te richten. Begin 2009 opende NTC Boekarest haar deuren.

Sinds kort naar de Nederlandse school in Boekarest.

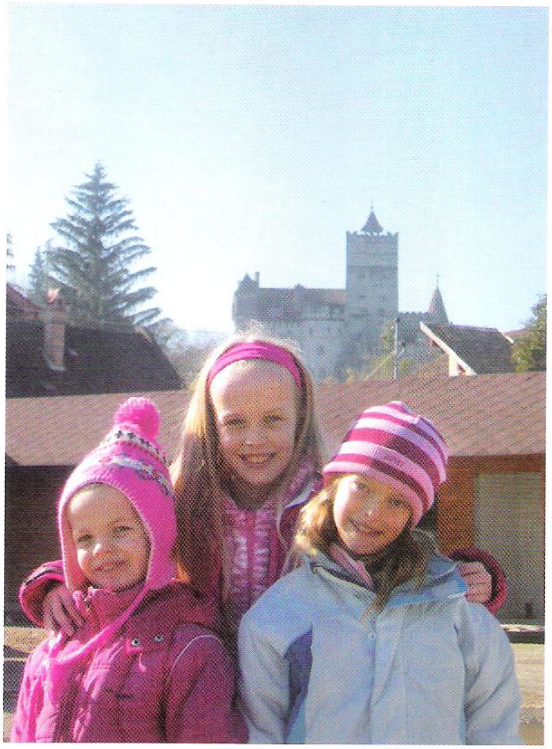

'Dat er in de Roemeense hoofdstad Boekarest geen Nederlandse school was, vonden we echt een gemis.' Dat zegt Hankie van der Ent, een van de oprichters en nu secretaris van het bestuur. Zelf heeft ze drie schoolgaande kinderen van zes, negen en elf jaar die ze Nederlandstalig opvoedt. 'Het is niet voldoende om thuis Nederlands te spreken. We willen dat onze kinderen hun moedertaal blijven beheersen en ze een goede basis meegeven voor wat betreft woordenschat, spelling en grammatica. Dat werkt het beste als ze samen met leeftijdgenootjes Nederlands onderwijs kunnen volgen.'

Een van de ouders had al ervaring met het oprichten van een school en dat maakte het, volgens Hankie, allemaal een stuk gemakkelijker. 'Want er komt heel wat bij kijken. We zijn bij elkaar gaan zitten om te bepalen wat we wilden en hoe we het zouden aanpakken. We stuurden via de ambassade, de Nederlandse vereniging en de Amerikaanse school een enquête aan zoveel mogelijk ouders met een Nederlandse achtergrond om te polsen hoe groot de behoefte aan zo'n school was.

Ook maakten we onze plannen bekend op feesten van de Nederlandse gemeenschap. Uiteindelijk bleek dat we konden rekenen op twintig tot 25 kinderen.'

Jan Struys: 'Ik test alle kinderen om hun niveau te bepalen'.

Tips voor een nieuwe school

- Neem altijd eerst contact op met de Stichting NOB om het stappenplan af te stemmen.
- Een leerkracht met de juiste bevoegdheid (pabo-opleiding) is bijvoorbeeld een vereiste om in aanmerking te komen voor subsidie. De website van de Stichting NOB, www.stichtingnob.nl, biedt u de gelegenheid om een wervingsadvertentie te plaatsen.
- Probeer een inschatting te maken van het aantal leerlingen: stuur ouders een enquête om te polsen hoe groot de interesse is en wat hun verwachtingen zijn.
- Samenwerking is heel belangrijk bij het opzetten van een nieuwe school. Leg contacten met de ambassade, de Nederlandse vereniging, de lokale en de internationale school. Bespreek met hen wat zij voor (de oprichting van) de school kunnen betekenen.
- Kijk op www.stichtingnob.nl voor ideeën om de Nederlandse taal en cultuur thuis bij te houden en het magazine 'Met kinderen naar het buitenland' te bestellen.

Omdat er binnen de Nederlandse gemeenschap in Boekarest geen gediplomeerde leerkracht te vinden was, besloten de oprichters iemand te werven.

'We bepaalden samen wat we wilden en hoe we het zouden aanpakken'

Hankie: 'We besloten wereldwijd te zoeken via een advertentie op de website van de Stichting NOB. Ook vroegen we de hen om informatie over de oprichting van een eigen school en het werven van een leerkracht. Een van de eisen om voor subsidie in aanmerking te komen is namelijk dat er een bevoegde leerkracht moet zijn. De sollicitatiegesprekken voerden we zelf omdat een van ons hier al ervaring mee had. We realiseerden ons dat we als ouders een schoolbestuur moesten vormen. Een schoolbestuur is als werkgever verantwoordelijk voor de leerkracht maar ook voor de kwaliteit van het onderwijs. We moesten ons bijvoorbeeld verdiepen in een begroting met een redelijke schatting van de materiaalkosten, de ouderbijdrage, het salaris van de leerkracht en de vraag wat redelijke secundaire arbeidsvoorwaarden zijn. Heel veel informatie vonden we pasklaar op de website van de Stichting NOB. Daarnaast stelden we een aantal concrete, praktische vragen. De medewerkers van de Stichting NOB gaven onder meer uitleg over wat er allemaal voorafgaat aan het daadwerkelijke lesgeven, de voorwaarden voor subsidiegelden en goede raad'.

Samenwerking

Voor de oprichters van NTC Boekarest bleef het werk dus niet beperkt tot het werven van een leerkracht en het aantrekken van leerlingen. Ze zetten een stichting op en verdiepten zich in het belastingrecht. Ook zochten ze samenwerking met de Nederlandse ambassade en de Amerikaanse school. 'Van de Nederlandse ambassade kregen we veel ondersteuning en we konden gebruik maken van hun kennis. Er zijn zoveel papieren die door de ambassade ondertekend of afgestempeld moeten worden. Dan is het een voordeel als de lijnen kort zijn. De Amerikaanse school hielp ons door een leslokaal en opslagruimte voor onze materialen beschikbaar te stellen. Ook mogen we de bibliotheek gebruiken, waar nu een aparte kast met Nederlandse boeken staat. Verder heeft een van de ouders goed kunnen helpen bij het zoeken naar een klaslokaal in het centrum van Boekarest. Hierdoor konden we direct een tweede locatie openen voor de tien kinderen die te ver van de Amerikaanse school vandaan wonen,' legt Hankie uit.

Leerlingvolgsysteem

In januari 2009 kon NTC Boekarest tenslotte de deuren openen. De Vlaamse leerkracht, Jan Struys, begon met 27 leerlingen verdeeld over vier groepen. In het noorden van Boekarest, waar de meeste Nederlanders wonen, geeft hij les aan drie verschillende leeftijdsgroepen en een dag in de week staat hij voor een gemengde groep kinderen van vijf tot elf jaar. De niveauverschillen zijn heel groot, zegt Jan. 'Nog los van de verschillen in leeftijd, is er een enorm onderscheid in de basiswoordenschat. Ik test alle kinderen om hun niveau te bepalen, noteer dat en houd hun vorderingen bij in het leerlingvolgsysteem. Bij elk kind moet ik

De kinderen krijgen minimaal drie lesuren per week.

mij afvragen: "Wat zijn de verwachtingen van de ouders? Is het de bedoeling om een gesprek met opa en oma te voeren of moet het kind kunnen instromen in het Nederlandse schoolsysteem?"
De meeste kinderen lukt het om de einddoelen van groep 8 goed te halen. Een beperkte groep doet hier iets langer over.'

Niveauverschillen
Jan deed twintig jaar onderwijservaring op in België en maakt daar nu dankbaar gebruik van. 'Omdat we

'We willen niet overhaast nieuwe methoden aanschaffen en maken nu gebruik van lesmateriaal dat er al was'

niet overhaast nieuwe methoden willen aanschaffen, maken we dit eerste halfjaar gebruik van methoden en lesmateriaal dat er al was. Verder haal ik veel bruikbare informatie van internet en de website van de Stichting NOB.' De verschillen baren Jan geen zorgen: hij is gewend om met verschillende taalniveaus te werken. 'Ik begin de les met een korte instructie; daarna werken de kinderen enige tijd op hun eigen niveau. Met kinderen die minder goed Nederlands spreken, bouw ik eerst de basiswoordenschat op. Pas daarna leer ik ze spellen. Om de lessen te laten aansluiten bij hun belevingswereld, werk ik aan de hand van thema's.'

Het is de bedoeling dat de kinderen minimaal drie lesuren per week krijgen. In de praktijk komt dat neer op twee en een half uur taal- en cultuurles na schooltijd. De overige uren worden besteed aan cultuurdagen die Jan organiseert en waarbij taalverwerving en woordenschat ook centraal staan. Voor de lessen cultuur zijn er de mappen 'NederLAND IN ZICHT'.
Om de taalontwikkeling te stimuleren, vraagt hij de ouders thuis Nederlands te spreken met hun kinderen. 'Want die paar uur school in de week alleen is niet voldoende', weet hij.

Les op een NTC-school
NTC staat voor Nederlandse Taal en Cultuur. Op een NTC-school krijgen Nederlandse kinderen wekelijks gemiddeld drie uur na school les. Veel scholen geven twee en een half uur taalles. Daarnaast zijn er per jaar meerdere cultuur(zater)dagen met een speciaal thema zoals Rembrandt, het Koningshuis, Nederland-Waterland of Sinterklaas. Binnen het NTC-onderwijs is er een grote diversiteit in leeftijdsgroepen en taalniveaus. De meeste kinderen die naar het buitenland vertrekken, lukt het om via het NTC-onderwijs de einddoelen voor Nederlandse taal van groep 8 probleemloos te halen of bij eerdere terugkeer direct in te stromen in het Nederlandse onderwijs. Bij een beperkte groep duurt het iets langer om het niveau van groep 8 te bereiken. De Stichting NOB bevordert, ondersteunt en subsidieert namens het ministerie van OCW het Nederlands onderwijs in het buitenland.